

TECHNISCHE AANBEVELINGEN GEBOUWEN & BIODIVERSITEIT

Klimplanten: klimop (Hedera helix)

1. BELANG VAN KLIMOP

- In de zomer houdt de groene gevel het zonlicht tegen.
- In de winter fungeert hij als isolerend materiaal.
- Hij houdt de funderingen droog en beschermt de muren tegen vocht.
- Klimop beschermt de gevel tegen vervuiling en corrosie veroorzaakt door stedelijke vervuiling (zure regen, luchtvervuiling).
- Draagt bij tot de vermindering van verontreinigende stoffen, want de bladeren fungeren als sensoren voor fijnstof.
- Koelingseffect in de stad, tegen stedelijke hittegolven.
- Vermindering van de geluidshinder.
- Groot belang voor de biodiversiteit: de bloemen zijn nectarbloemen, de bessen worden door vogels gegeten en veel vogels bouwen hun nesten ook in klimop van een bepaalde grootte.
- Esthetisch belang: de bladeren blijven groen.
- Sterke inheemse plant die zeer vorstbestendig is en ook bestand is tegen droogte.

Wat kunt u verwachten?

- Een klimop kan 30 meter hoog worden en tientallen of zelfs honderden jaren leven.
- De diameter van de stam blijft vrij klein: hij mag bij een oude klimop niet groter zijn dan 15 cm.
- Bloeitijd: september-november.
- Verschijning van de bessen: november (mezen, mussen, roodborstjes, merels enz. hebben ze graag wanneer het voedsel aan het einde van de winter schaarser is).

Waar plaatst u klimop?

- Klimop is ideaal om een blinde muur te bedekken. Daar heeft hij ook het minste onderhoud nodig.
- Klimop kan ook worden gebruikt op andere bijkomende installaties (carports, technische lokalen enz.), om een scheidingsmuur tussen percelen af te dekken ...
- Klimop kan ook worden gekweekt op bestaande boomstammen aan de rand van een gebouw. Klimop is geen parasietplant, maar een epifyt: hij gebruikt alleen een boom als steun zonder er iets uit te halen of het hout in te gaan. De plant is dus niet schadelijk voor de boom, maar het is niet aan te raden om hem te kweken op te jonge bomen waarvan de stam nog niet voldoende ontwikkeld is.

Hoe plaatst u klimop?

- **Bodem:** klimop groeit in alle soorten bodems, hoewel hij de voorkeur geeft aan neutrale tot kalkhoudende bodems.
- **Oriëntatie:** alle oriëntaties zijn mogelijk, maar klimop wordt vaak in het noorden geplaatst omdat hij dient als een isolerend materiaal.
- **Plantgat:** het plantgat moet minimaal 30 x 30 x 50 cm zijn. De kracht van de planten zal echter des te groter zijn als ze gezonde wortels hebben en voldoende diepe en verse grond krijgen (vermijd met water verzadigde bodems).

- **Bescherming van muren:** in principe mogen de wortels niet doordringen in de scheuren van steunmuren, ondergrondse kelders of barsten in leidingen. Dat gebeurt alleen bij installaties die al beschadigd zijn. Als voorzorgsmaatregel is het mogelijk om een antiwortelmembraan tegen de funderingsmuur van de gevel te plaatsen.
- **Aanplantingsperiode:** herfst en voorjaar.

Klimop opbinden?

Klimop is niet geschikt voor een kabelsysteem om op te klimmen. De takken ervan zullen het altijd nodig vinden om zich ervan af te wenden om een voldoende stevige en ruwe ondersteuning te vinden waar de hechtwortels zich aan vast kunnen hechten.

Als u een structuur wilt installeren, mag deze niet te open zijn, maar eerder dicht of gemaakt van elementen die dicht genoeg bij elkaar liggen, en in een materiaal waar de plant zich aan vast kan hechten.

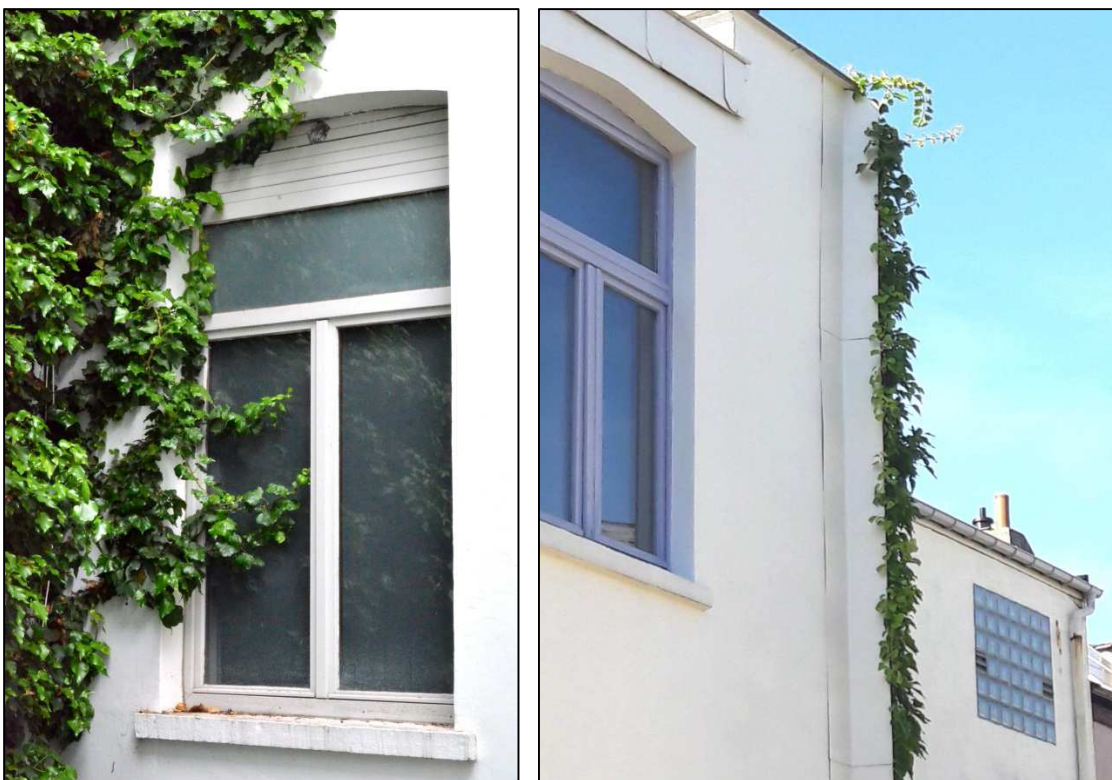
Wanneer u een structuur om een klimplant op te binden installeert, moet u rekening houden met het gewicht van de plant per m² en met het extra gewicht bij regen of sneeuw. Bij planten waarvan de bladeren groen blijven, zoals klimop, kan het gewicht verdrievoudigen.

Als de gevel aan wind wordt blootgesteld, moet u ook rekening houden met de kracht van de wind. Die neemt toe met de hoogte :

- 0,5 kN/m² op 8 meter van de grond
- 0,8 kN/m² op 8 tot 20 meter van de grond
- 1,1 kN/m² op meer dan 20 meter van de grond

Aandachtspunten

- De hechtwortels kunnen schaduw opzoeken in scheuren van een muur. Het is dus belangrijk dat u klimop alleen laat groeien tegen gevels die in goede staat zijn, goed opgevoegd zijn en kwaliteitsvol afgedicht zijn.
- De haartjes van de hechtwortels bevatten kleine lijmblaasjes: een van de krachtigste lijmsorten ter wereld. U laat klimop dus maar beter niet tegen een geschilderde muur groeien.
- Raam- en deurkozijnen, vooral als ze van hout zijn, moeten worden beschermd en de klimop moet eromheen worden gesnoeid.
- Klimop laten groeien tegen een muur is een langdurig proces, gezien de levensduur en het type aanhechting.
- Als u de klimop moet tegenhouden om hinder bij de burens te vermijden, kunt u ook een soort metalen haak langs de muur af plaatsen: die vormt dan een glad obstakel waar de klimop niet voorbij kan.

Links: vermijd dat de klimop over de raamkozijnen groeit: de hechtwortels kunnen binnendringen in de structuur – © F. Didion.

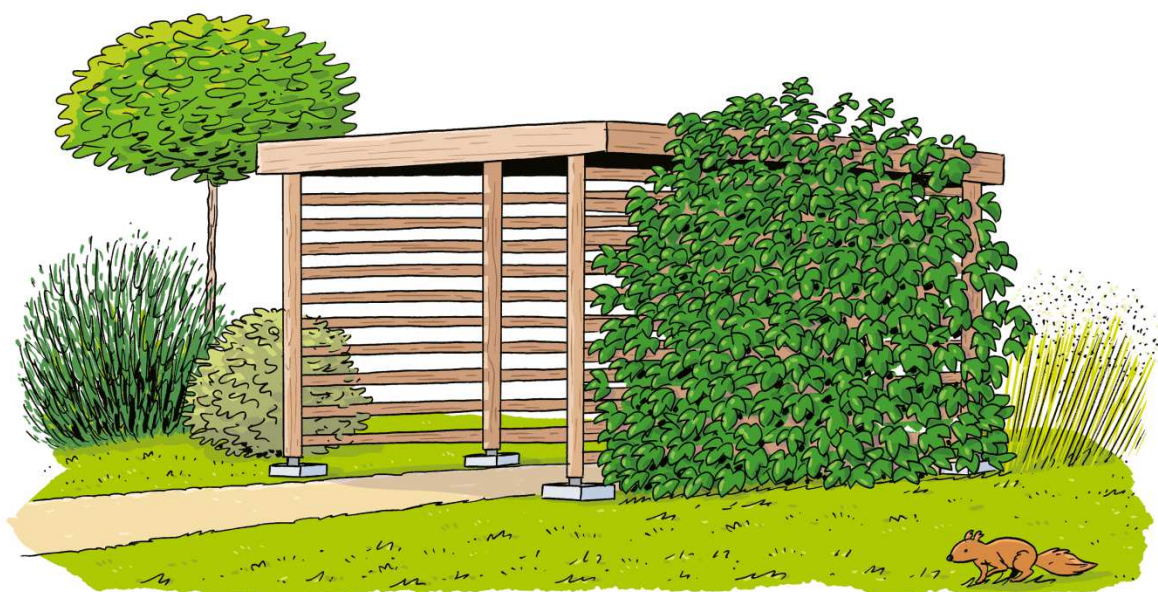
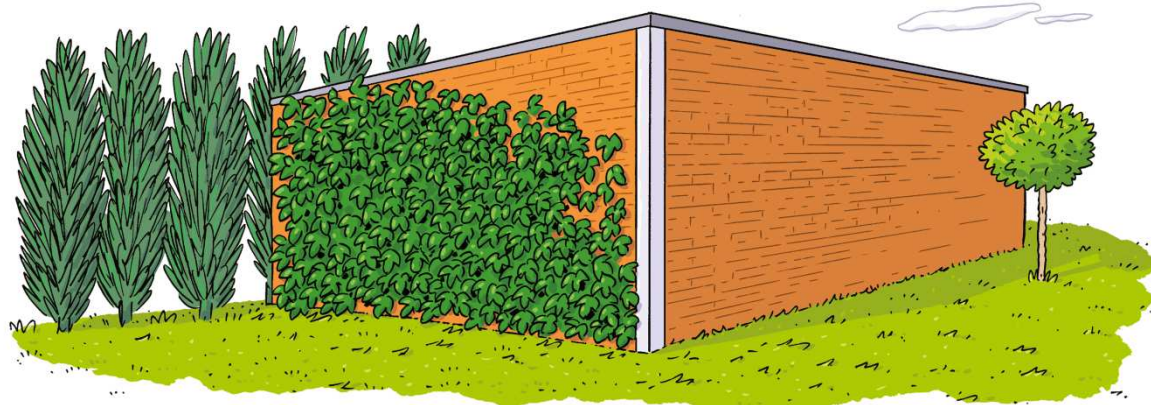
Rechts: wit gelakte voorziening in gegalvaniseerd staal, gelijmd en vastgeschroefd aan de muur. De gladde structuur voorkomt dat klimop voorbij de scheidingsmuur groeit – © N. Van Weyenbergh.

2. ONDERHOUD

- Snoei de plant in de winter om hem onder controle te houden. Let erop dat de klimop niet over dakpannen of leistenen (de klimop zou ze kunnen optillen en verplaatsen), dakgoten (de bladeren zouden voor verstoppingen kunnen zorgen), ventilatieopeningen of schoorstenen groeit of geen kozijnen van deuren of ramen bedekt.
- Klimop is vrij resistent tegen parasieten en ziektes.

3. ANDERE VOORBEELDEN VAN HET GEBRUIK VAN KLIMOP

Klimop kan worden gebruikt om een hek, muur, carport enz. te bedekken. – © Leefmilieu Brussel